

राग आसा

गुरमति संगीत पद्धति में, आसा, बड़ा महत्त्वपूर्ण राग है। आसा राग की, मधुर स्वरावलियाँ, पंजाब की पवित्र धरती पर, कण—कण में सुनाई पड़ती हैं। हर प्रभात की सुनहरी किरणें, इसी राग की मधुर ध्वनि के साथ प्रवेश करती हैं और प्रत्येक शाम की लाली जब कुदरत की गोद में छिपने लगती है तो इस राग की मधुर स्वरावली द्वारा **cfygkjh dñjfr ofl vñ** की कीर्ति गाती है। प्राचीन या मध्य कालीन ग्रन्थों में आसा राग का उल्लेख नहीं मिलता। इस राग को शास्त्रीय रूप प्रदान करने में बाबा फरीद और श्री गुरु नानक देव जी का सबसे अधिक योगदान है।

आरोह	— स, रे म, प, ध सं।
अवरोह	— सं नी ध प, म, ग रे स रे ग स।
स्वर	— आरोह में गंधार व निषाद वर्जित, अन्य शुद्ध।
थाट	— बिलावल
जाति	— औड़व—सम्पूर्ण
समय	— सुबह और शाम का संधि प्रकाश।
गाढ़ी	— मध्यम
संवादी	— षड्ज
मुख्य अंग	— रे म, प, ध सं, नी ध प म, ग स रे ग स।
स्वर विस्थार	<p>— 1. स, स रे ग स, स नी ध प, प ध नी ध, प ध स, स रे ग रे ग स, स रे म, म प, प ध प म, ग रे ग स।</p> <p>2. रे म, म प ध प म, प ध नी ध प, म प ध, प ध सं, सं रें सं, सं रें ग रें गं सं, सं रें मं, गं रें गं सं, सं रें सं नी ध, प ध सं नी ध प, म, प म ग, स रे ग, स।</p>

आसा महला ५ तिपदे ॥ (४०६-७)

ओहा प्रेम पिरी ॥१॥ रहाउ ॥ कनिक माणिक गज मोतीअन लालन नह नाह नही॥१॥ राज न भाग न हुकम
न सादन॥ किछु किछु न चाही॥२॥ चरनन सरनन संतन बंदन॥ सुखो सुखु पाही॥ नानक तपति हरी॥
मिले प्रेम पिरी ॥३॥३॥१४३॥

आसा॥ (४७८)

सुतु अपराध करत है जेते॥ जननी चीति न राखसि तेते॥१॥ रामईआ हउ बारिकु तेरा॥ काहे न खंडसि
अवगनु मेरा॥१॥ रहाउ॥ जे अति क्रोप करे करि धाइआ॥ ता भी चीति न राखसि माइआ॥२॥ चिंत भवनि
मनु परिओ हमारा॥ नाम बिना कैसे उतरसि पारा॥३॥ देहि बिमल मति सदा सरीरा॥ सहजि सहजि गुन
खै कबीर॥४॥३॥१२॥

દ્વાર આક્ષા

(1)
LFkkb%

તીન તાલ

		સરે	સંની	ધની	ધપ	મ	પ	—	ધની	પ	ધ
		ઓ0	00	હા0	00	0	પ્રે	0	મ0	0	પિ
સં	—	—	—	સં	સં	સં	સં	સરે	સંની	ધ	ધ
રી	0	0	0	ક	નિ	ક	મા	ળિ0=	ક0=	ગ	જ
—	પધ	પ	મ	રે	—	મ	—	પ	—	ધની	પધ
0	મોતી	અ	ન	ન	0	હ	0	ના	0	હ0	ન0
સં	—	—	—								
ઈ	0	0	0								
x				2		0		3			

vrjk%

—	મ	મ	મ	—	પ	પ	પ	—	ધની	પ	ધ	—	સં	સં	સં	
0	રા	જ	ન	0	ભા	ગ	ન	0	હુક	મ	ન	0	સા	દ	ન	
—	રેં	રે	રે	રે	સં	સંગં	રેંગં	સં	—	—	—	સરે	સંની	ધ	પ	
0	કિછુ	કિ	છુ	ન	0	ચા	0	00	હી	0	0	0	00	00	0	0
—	સંસં	સ	રે	—	સરે	મં	મં	—	ગં	રે	સં	સંગં	રેંગં	રે	સં	
0	ચર	ન	ન	0	સર	ન	ન	0	સં	ત	ન	બં	00	દ	ન	
—	સં	સં	નીધ	—	ધધ	મ	પ	પ	—	—	—	—	ધ	ધ	ધપ	
0	સુ	ખો	00	0	સુખુ	0	પા	હી	0	0	0	0	ના	ન	ક0	
મગ	ગ	રે	ગ	રે	—	સ	—	રે	—	મ	મ	પ	—	ધની	પધ	
0	તપ	તિ	હ	રી	0	0	0	મિ	0	લે	0	પ્રે	0	મ0	0પિ	
સં	—	—	—													
રી	0	0	0	0	0			0				3				
x				2												

dhrudkj Mk- fuosnrk fl g i fV; kyk

ચુગ આસ્તા

(2)

LFkkb%

પ	ધ	-	મમ	-	મ	-	પ	-	-	ધધ	ની	પ	ધ
રા	0	0	મર્ઝ	0	0	0	આ	0	0	હજ	0	0	0
સં	-	-	સં	-	સં	રે	ની	-	-	ધ	-	પ	-
બા	0	0	રિ	0	0	કૃ	તે	0	0	રા	0	0	0
ધ	-	-	ધ	-	-	ધ	ધ	-	-	ધ	-	ધય	મ
કા	0	0	હૈ	0	0	ન	ખં	0	0	ડ	0	00	સિ
મ	પ	-	પ	-	-	ધ	મ	પ	-	મ	મગ	રેગ	સ
અ	વ	0	ગ	0	0	નુ	મે	0	0	0	રા	00	0
x				2			0			3			

તાલ દીપચંદી

vrjk%

પ	પ	-	ધ	ની	પ	ધ	સં	-	-	સં	-	-	-સં
સુ	તુ	0	અ	0	પ	0	રા	0	0	ધ	0	0	0ક
રે	-	-	રે	-	સં	-	સંગં	રેગં	-	સં	-	નીધ	પ
ર	ત	0	હૈ	0	0	0	જે	0	00	તે	0	00	0
ધ	ધ	-	ધ	-	-	-	ધ	-	-	ધ	-	પ	મ
જ	ન	0	ની	0	0	0	ચી	0	0	તિ	0	0	ન
મ	પ	-	પ	-	પ	ધ	મ	પ	-	મ	મગ	રેગ	સ
રા	0	0	ખ	0	સિ	0	તે	0	0	તે	00	00	0
x				2			0			3			

દ્વારાદ્વારા હક્કબે ફુજતુ ફિ ગ્યા ટોન્હ ડ્યકા